

Obsah

Predslov	V
O autorke	VII
Zoznam použitých skratiek	XII
Kapitola 1. Pramene práva slobodne sa združovať v Slovenskej republike	1
Kapitola 2. Združenia v kontexte práva slobodne sa združovať	6
2.1 Orientácia v pojmoch	6
2.1.1 Limity práva slobodne sa združovať v spolkoch, spoločnostiach a iných združeniach	9
2.1.2 Niekoľko poznámok k odlíšeniu združovania v politických stranách od združovania v spolkoch a iných združeniach	11
2.1.3 Subjekty práva slobodne sa združovať	14
2.1.4 Je možné ohraničiť okruh subjektov, ktoré vznikajú a existujú realizáciou práva slobodne sa združovať?	17
2.2 Združenia ako právnické osoby v rámci práva slobodne sa združovať	18
2.2.1 Súkromnoprávny či verejnoprávny charakter združení a spolkov?	20
2.3 Kategórie združení	28
Kapitola 3. Združenia v kontexte právnických osôb	31
3.1 Princípy vzniku právnických osôb – teda aj vzniku združení ..	31
3.2 Zopár slov k právnickým osobám	35
3.2.1 Korporácie verejného práva	36
3.2.2 Korporácie súkromného práva	37
3.3 Združenia v slovenskej právnej úprave	38
3.3.1 Združenia podľa zákona o združovaní občanov	38
3.3.2 Záujmové združenie právnických osôb	38
3.3.3 Združenia bez právnej subjektivity	42
3.3.4 Organizácie s medzinárodným prvkom	45
3.3.5 Združenia na realizáciu práva národnostných menšín a etnických skupín	47
3.3.6 Združenia ako organizácie majetku	49
3.3.6.1 Nadácia	50
3.3.6.2 Fond	51
3.3.6.3 Nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby	53
3.3.7 Združenia obcí a ďalšie združenia v právnom poriadku Slovenskej republiky	56

Kapitola 4. Historický exkurz do práva slobodne sa združovať	60
4.1 Spolky poznalo už rímske právo	64
4.2 Cechy ako predchodcovia neskorších spolkov?	65
4.3 Spolky a Rakúsko-Uhorsko	66
4.4 Spolkový zákon č. 134/1867 r. z.	67
4.4.1 Definícia spolku	67
4.4.2 Negatívna pôsobnosť spolkového zákona z roku 1867	69
4.4.3 Zakladanie spolkov podľa spolkového zákona z roku 1867	70
4.4.4 Štatút (stanovy) spolku	71
4.4.5 Zákaz zriadiť spolok a vznik spolku	76
4.4.6 Pobočky spolku	77
4.4.7 Zhromaždenia a petície spolku	77
4.4.8 Rozpustenie spolku a štátny dozor	78
4.4.9 Spolkové katastre	80
4.4.10 Rozmanitosť činnosti spolkov	80
4.4.11 Osobitosti obmedzení členstva v spolkoch	82
4.5 Spolky na Slovensku od druhej polovice 19. storočia	84
4.5.1 Právne predpisy upravujúce spolkovú činnosť v Uhorsku	85
4.5.2 Členenie spolkov	87
4.5.3 Pobočky spolkov	88
4.5.4 Spolkové zhromaždenia	88
4.5.5 Spolky v Uhorsku a národnostná otázka	89
4.6 Vznik Československa v roku 1918 a nový právny poriadok	92
4.6.1 Spolkové právo po vzniku Československa a vplyv národnej osvety	93
4.6.2 Orgány príslušné pre veci spolkov	100
4.6.3 Spolky na Slovensku po vzniku Československa	101
4.7 Niekoľko slov k osobitostiam vývoja politických spolkov a politických strán	104
4.7.1 Politické spolky a politické strany v rakúskom a československom právnom poriadku	105
4.8 Spolky v období Slovenskej republiky po roku 1939	109
4.9 Vývoj spolkového práva po roku 1945	110
4.10 Vývoj spolkového práva po roku 1948	111
4.10.1 Nový pojem – dobrovoľná organizácia	112
4.10.2 Právne predpisy v oblasti združovania po roku 1948	116
4.10.3 Združovanie a zhromažďovanie	118
4.11 Vývoj právnej úpravy združovania po roku 1960 a zánik dobrovoľných organizácií	119

4.12 Slovo na záver historického exkurzu do práva slobodne sa združovať	120
Kapitola 5. Spolkový život v demokratickom režime	122
5.1 Nový pojem – občianske združenie	122
5.2 Zákon o združovaní občanov (č. 83/1990 Zb.) v kontexte prameňov práva slobodne sa združovať	124
5.2.1 Pôsobnosť zákona o združovaní občanov	126
5.2.2 Konanie o registrácii a vznik združenia	128
5.2.3 Názov združenia	132
5.2.4 Zánik združenia	133
5.2.5 Likvidácia združenia	134
5.2.6 Nedovolené združenia a rozpustenie združenia	135
5.2.7 Členstvo v združení	138
5.2.7.1 Počet členov združenia	141
5.2.7.2 Vedie strata členstva k prirodzenému zániku združenia?	142
5.3 Dobrovoľnosť a združenia	146
5.4 Vylúčenie člena zo združenia	149
5.5 Súdna ochrana a združenie	150
5.5.1 Súdna ochrana člena združenia	151
5.5.1.1 Možnosť brániť sa spolkovou žalobou, aj keď niet rozhodnutia, voči ktorému sa namieta rozpor so zákonom alebo vnútornými predpismi	153
5.5.1.2 Posun v chápaní aktívnej legitímácie v spolkových žalobách	155
5.5.1.3 K naplneniu kritérií spolkových žalôb	156
5.5.1.4 Kedy sa možno v spolkovom priestore domáhať ochrany cestou správneho súdnictva? ..	156
5.5.1.5 O vnútrospolkovej demokracii alebo Ku ktorej slobode sa prikloniť – k slobode združenia rozhodnúť o vylúčení člena, ktorého už nechce, alebo k slobode člena rozhodnutého v ňom zotrvať?	159
5.5.1.6 Účasť verejnosti (občianskeho združenia) a posun v interpretácii aktívne legitimovanej osoby v oblasti ochrany životného prostredia	161
5.5.1.7 Povinnosť štátu rešpektovať v medziach zákonov prijatú vnútornú úpravu pomerov združenia vrátane úpravy disciplinárneho postupu	166
5.5.1.8 Neplatnosť rozhodnutia orgánu združenia	168
5.6 Hospodárenie združenia	169
5.6.1 Daňové zvýhodnenia združení	171
5.6.2 Požívajú združenia v Slovenskej republike daňové zvýhodnenia?	172

Obsah

5.6.3	Dotácie združenia zo štátneho rozpočtu	174
5.7	Oddelenosť združení od štátu	175
5.8	Pobočky združenia	178
5.8.1	Pobočky združenia a ich právna subjektivita	179
5.8.1.1	Okamih vzniku pobočky združenia	180
5.8.1.2	Zánik pobočky združenia	181
5.8.1.3	Pobočky v minulosti	182
Kapitola 6.	Právo slobodne sa združovať v kontexte práva Európskej únie	184
6.1	K aktuálnym prameňom práva slobodne sa združovať	184
6.2	Snaha o jednotnú právnu limitáciu v oblasti neziskového sektora	185
6.3	Zopár poznámok k neziskovému sektoru	187
6.4	Zopár poznámok k spolkom ako záujmovým skupinám	189
6.5	Zopár poznámok k Európskemu zoskupeniu hospodárskych záujmov	191
Kapitola 7.	Záver	193
	Zoznam použitej literatúry	195
	Vecný register	199